

Pagtalinaedem a nasalun-at ti pamiliam

Siguraduem a ti partnermo ken dagiti kaduam iti pagtaengan ket matesting ken mabakunaan kontra iti hepatitis B. Natalged ti bakuna ken salaknibanna dagiti tattao a saan pay a naaddaan iti hepatitis B tapno dida maakaran.

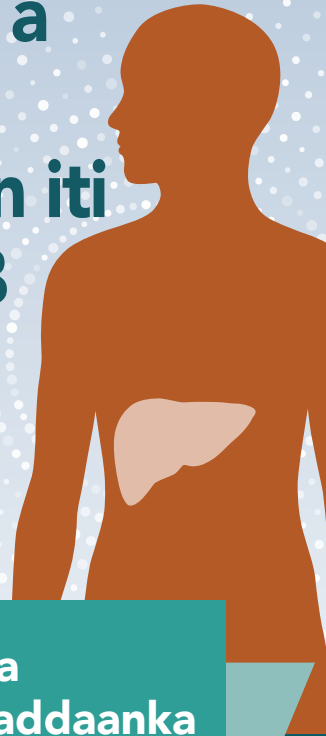

DOH 420-444 November 2022 Ilocano

Tapno agkiddaw iti daytoy a dokumento iti sabali a pormat, awagan ti 1-800-525-0127. Dagiti tuleng wenno nakapuy ti panagdengnegna a kostumer, pangngaasiyo ta tumawagkayo iti 711 (Washington Relay) wenno ag-email iti civil.rights@doh.wa.gov.

Para iti kanayonan nga impormasion:
Hepatitis B Foundation, www.hepb.org
Centers for Disease Control and Prevention
(CDC, Sentro iti Pananglapped ken Panangprebentar kadagiti Sakit)
www.cdc.gov/hepatitis/hbv/

Nasalun-at a Panagbiag nga addaan iti Hepatitis B

Ania ti masapul a maammuam no addaanka iti nakaro a hepatitis B

Mabalin a mangyeg iti serioso, napaut a problema iti salun-at ti hepatitis B, karaman iti kanser ti dalem wenno panagbaliala ti dalem.

Awan ti agasna, ngem mabalin a magun-odan dagiti panangagas ken mabalinmo ti mangaramid iti babassit a panagbalbaliw tapno maaddaanka iti nasalun-at a biag.

Apektaran ti hepatitis B ti dalem. Nupay responsible ti dalem iti adu nga importante a nasken a panagandar, maysa nga importante a trabahona ket agserbi kas "pangsagat" para iti bagim. Sagaten (ikkaten) ti dalem dagiti kemikal iti taraon, alkohol, ken agas a saan a kasapulan ti bagim. Napateg nga aywanam ti dalemno no addaanka iti hepatitis B.

Ania ti masapul nga aramidem tapno maaywanam ti dalemno?

Regular nga agkonsultaka iti doktor.

Masapul nga aywanannaka ti maysa a doktor nga addaan kapadasan iti panangaywan kadagiti addaan iti hepatitis B. Mamonitor dagiti doktor dagiti senyales iti sakit ti dalem ken mangiresetada iti kasapulan a panangagas. Masapul nga agkonsulta iti doktor dagiti tattao nga addaan iti hepatitis B maminsan wenno mamindua kada tawen para iti panageksamen, panang-test ti dara, ken panang-test ti dalem.

Makisaritaka iti doktor sakbay nga agtomarka iti aniaman a naireseta, over-the-counter nga agas, herbal a suplemento, wenno bitamina.

Kaadduan nga agas ket lumabas iti dalem. Dadduma nga agas, kas ti sumagmamano nga agas para iti ut-ot, ket makadadael iti dalem.

Agdamagka iti doktor no masapul nga umawatka iti bakuna para iti hepatitis A ken matesting para iti hepatitis C.

Dagita a virus atakarenda met ti dalem.

Makisaritaka iti doktormo maipapan kadagiti sabali a nakaro a kondision.

Ti pananglapped kadagiti dadduma a nakaro a kondision kas iti kinalukmeg, diabetes, wenno nangato a kolesterol ket makatulong iti dalemno.

Manganka iti makapasalun-at

- ✓ **Liklikam nga uminum ti alkohol** yantangay ad-adda a dadaelenna ti dalemno.
- ✓ Manganka iti ad-adu a prutas, bukbukel, ikan, saan a nataba a karne, ken ADU a nateng nangruna ti repolyo, broccoli, ken cauliflower.
- ✓ Kissayam ti asukar ken tabtaba. Limitaram dagiti makan ken mainum nga addaan iti kanayonan nga asukal (kas iti softdrink, juice ken naipakete a babassit a makan) wenno saturated a taba (kas iti nataba a paset ti karne ken naiprito a makan). Makatulong daytoy tapno maliklikan ti panagurnong ti taba iti dalem.
- ✓ Lutuem dagiti seafood. Liklikam dagiti saan wenno saan unay a naluto a shellfish (kas iti kappo, tahong, tirem, ken scallop) a mabalin nga addaan iti makadangran a bacteria.
- ✓ Kitaem no adda molds dagiti mani ken bukbukel, nangruna no naidulin a naagneb ken saan a nakaluban dayta. Ti napaut a pannakaisarang iti dadduma a molds pakaruenna ti risgo para iti kanser ti dalem.

Agbalinka nga aktibo.

Agkasapulan dagiti adulto iti 150 a minuto iti kalkalainganna a pisikal nga aktibidad ken kanayonan a panangpapigsa kadagiti masel nga aktibidad kada lawas. Mabalin a nairaman ditoy ti napardas a pannagna, panaglangoy, panagbisikleta, wenno uray ti panangiduron ti lawnmower.

Pasayaatem ti panagangesmo:

- ✓ Ikonsideram ti panangisardeng iti panagsigarilo ken liklikam a makalang-ab ti asuk ti sigarilio.
- ✓ Liklikam met ti alingasaw manipud iti pintura, paint thinner, glue, produkto a paglinis, pangikkat iti nail polish, ken dadduma pay a toxic a kemikal.

Aginanaka a kanayon.

Agkasapulan dagiti adulto iti 7 wenno ad-adu pay nga oras ti pannaturog kada rabii.

Paraburam met ti bagim.

Sagpaminsan lang dagiti panagbalbaliw. Pagragsakam dagiti panagballigim.

Kasano a maagasan ti nakaro a hepatitis B? Saan nga amin nga addaan iti nakaro a hepatitis B ket agkasapulan iti panangagas. No agkasapulanka iti panangagas, adda dagiti sumagmamano a magun-odan nga agas a makatulong a manglapped iti nakaro a pannakadadael ti dalem. Mabalin nga agtomarka iti agas iti intero a panagbiagmo wenno agingga nga addanton magun-odan nga agas. Makisaritaka iti doktormo para kadagiti opasion ti panangagas.